

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemam za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gl., za četr leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četr leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemam za četr leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. Opravnistvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Národné tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Zaradi denašnjega praznika izide prihodnji list v soboto.

Kar je za Nemce prav, to naj bo za nas prav.

Iz Grada 9. junija. [Izv. dop.]

Včeraj imeli so štajerski „fortschrittlerji“ takoj v hotelu „Oesterr. Hof“ svoj shod, katerega so toliko časa kuhalni in pekli. Kohiko mož je bilo zbranih, to nam prostakom nij znano. „Tagespost“ jih je sicer naštela črez dve sto; a to nas ne more motiti, da trdim, ka je to laž. Kajti „Tagespost“ navaja osobo, kakor je Conrad Seidl po dvakrat. Ali je morebiti Seidl več mej pristaši nemške stranke? Imen drugih gospodov iz spodnjega Štajerskega ne imenujemo, akoravno njih „T.“ nij zamolčala. Po našem mnenju tiskala bi „T.“ nekaterih ime osemkrat slobodno; toda tudi takrat bi dvomili, je li imamo moža pred sobo.

Pa druga reč je, katero moramo omeniti, ker je tako podutljiva, s kako mero se pri nas v Avstriji še vedno meri. Mej zbranimi gospodi je bilo lepo število c. kr. ravnateljev in profesorjev; vrh tega nekoliko drugih uradnikov.

Nihče izmej nas nih ne zavida, da so se mogli in smeli udeležiti tega shoda. Nasprotno, nas veseli, da so tako odkrito pokazali svoje mišljenje, da so odkrito in odločno izjavili, h katerej stranki držo. Vetrnjakov in hinavcev tudi mi ne maramo, najmanje pa mej odgojitelji naše mladine. Toda stranka, katere se ti gospodje drže, je opozicionalna. To pove vse. In vendar mi ne zahtevamo, da bivlada postopala dosledno, ter bi ravnala z njimi tako, kakor je dozdaj brez izjeme ravnala s sloven-

skimi uradniki in učitelji! Ne. Mi jih ne želimo disciplinarne preiskave s premeščanjem, niti premeščanja brez disciplinarne preiskave. Oni so se obnašali kot prosti državljanji, kar ne zaslubi kazni. A uradniki in učitelji slovenske narodnosti so tudi brez izjeme avstrijski državljanji. Prosta naj bode tedaj tudi njim izjava mišljenja o političnih rečeh. Enaki naj bodo v istini vsi avstrijski državljanji pred avstrijskim zakonom!

Dr. Mack je poročal v imenu odbora o volilnem programu te „naprednjaške“ stranke. Znajo tega programa je: naj se volilni red za državni zbor tako popravi, da bode res ljudstvo tam zastopano in pa, naj se delegacije preosnujejo, da bode naša polovica monarhije opravičen upliv imela. „Na Ogerskem, rekel je dr. Mack, so komaj večino dobili za postavno določbo, da je omazanje državnega orla pregraha, a nekdo je celo rekel, da ta določba je zoper ogerske čute in zoper ogersko zgodovino. No nam (Nemcem) se avstrijski državni orel ne protivi, uže zarad tega ne, ker je bil državni orel svete rimske države nemškega naroda (reichsadler des heiligen römischen reiches deutscher nation). V okviru avstrijske državne misli se trdno držimo paladija nemške kulture. S tega stališča sezamo vsem narodnostim v roko.“ Več pozornosti je ta program vzbuiil, nego je po pravici zaslubi. Da se je celo star Blagotinšek-Kaisfeld bil v „N. F. Pr.“ spravil na njega, nas ne more motiti. Pri vsej svojej temeljnosti vendar Nemci ne zaničujejo tudi praznih fraz. Govor dr. Macka nam je v tem oziru spet najbolja priča. Kako drugače hočemo razumeti in tolmačiti besede „o avstri-

skem, popolnoma nemškem in odločno liberalnem programu“. Kajti uže g. Blagotinšek je našel programu drug pomen in mož vendar pozna svoje ljudi. Deloval je dovolj dolgo z njimi, da mu ne morejo biti neznane njih najskrivnejše misli in težnje. Čemu tedaj toliko govorov in zagovorov? Za nas Slovence avstrijski državni orel tudi nij za tega del častitljiv, ker nas spominja na „hl. römisches reich deutscher nation“, ampak ker je avstrijski orel. Vse, kar je dr. Mack govoril o Nemštvu kot temelju Avstrije, o nemškem delu za velikost in slavo Avstrije, je govoril, da je govoril. Bolje nam dopadajo in resnične zdijo se nam besede, katere je govoril o nemškej narodnosti in jeziku. Tudi nam Slovencem nij narodnost in jezik pojmem brez pomena, stara šara brez vrednosti. Ako Nemci mislijo, da jim je potrebno držati se vedno in vselej trdno svoje narodnosti in svojega jezika, tako morajo uže zdavnaj vedeti, da smo mi istih mislij glede svoje narodnosti in svojega jezika.

Naj tedaj ne smatrajo našega delovanja za ohranitev obeh za kaprico ali otročjo igračo ali izdajstvo. Naj nam bodo pravični, mi jim nijmo nikdar krivice delali, in shajali bomo lehko brez sumničenja in obrekovanja.

Volitve v državni zbor.

Gospod Šnidaršič se je kandidaturi — odpovedal! Torej bode treba za mesta in trge Celje, Brežice itd. izbrati drugega meščanskega kandidata zoper Forreggerja.

Prvo poročilo, ki smo ga o volitvi volilnih mož dobili, je ugodno. Iz volilnega okraja, kjer dr. Vošnjak kandidira, se namreč piše: V Šent Juriju so vseskozi

Listek.

Kosmas Makabejec.

XI.

V prvem letu pravoslavlja je huda pela Kosmasu, kakor še ntgard poprej, ali za to nij zgubil poguma, ampak si je pomagal kakor je mogel, ter je bil pri vsem stradanju povsod poleg, ako je šlo za čast akademičkega gradjanstva. Ko je bil dr. Anton Starčević, bivši veliki bilježnik županje rečke, obsojen zarad nekega govora, je tudi Kosmas kričal v sodnijski dvorani živio, pa nij dosti maral za besede predsednikove, kateri je opetovanjo opominjal slušateljstvo na dolžno napram sodišču štovanje, in potem je bil tudi pričujoč pri serenadi, katero so bili napravili pravniki obsojenemu Starčeviću, in pri katerej je bil tedanji odvetniški koncipijent Valentin Lenac vrgel ob tla gradskega kapitana Nikola Uriča,

pa je potem zavoljo tega prišel na tri mesece v županijsko hišo. Pri tej priložnosti je bil en vojak nastavil svoj bajonet Kosmasu na prsa, ta pa, kakor je bil uže praktičen, je počasi reteriral, in nij se mu zgodilo nič.

Starčevičjancev še tedaj nij bilo v Zagrebu, ampak rekli so ljudem óne sekte, pri katerej je bil pokojni Bach, ki je s Kvaternikom pal pri Rakovici, da so „travožderci“, no, Kosmas nij videl, da bi bili hodili kedaj na pašo v Tuškanec ali kam drugam.

Po zimi se je Kosmas hodil gret v kavarne, a kadar mu je zamrznila voda v peharu, se še umil nij, zato je pa vendar učil židovke plesati „Kolo.“ Ker namreč pri plesu nobena ženska ne sedi rada, tedaj tudi židovke ne, a v Zagrebu je bilo kolo obligaten ples pri vsakej zabavi, so se židovke spravile skupaj v privatnej hiši pa so poslale deputacijo do Kosmasa s prošnjo, naj jih nauči plesati kolo. Kosmas je kar brez rokavic letel k židovkam,

pa prvi večer je samo pri večerji ostal in se je dogovoril, kedaj bo pričel podučevanje. Potem je vsak teden po dva do trikrat prav dobro večerjal, pa učil je židovke plesne umetnosti in vesel je bil, da je tako dobro kaptaliziral novce, katere je bil svoje dni plačal Eichleru v Varaždinu.

Pisal je za kratek čas v Gajeve „Narodne Novine“ članke o slovenskih zadevah, pa za to mu je Gaj brezplačno natisnil 600 eksemplarjev feljtona, katerega je bil spisan v „Narodne Novine“, in to je prineslo Kosmasu do 150 gld. dobička, ker je vse iztise mahom razprodal.

O pustu je sodeloval pri Šmerlingovej maskeradi v dvorani in pri justificiranju „Agr. Ztg.“ na Jelačičevem trgu, pa se je pozneje kesal, ko je videl, da se je dal od Raucha speljati na led z drugimi vred, katerim je zupal in do katerih je držal, da so pametnejši od njega, — pa nijso bili pametnejši ni za

same značajne narodnjake (brez Cestnovega Jožeta) izvolili za volilne može!

Iz Celja se nam poroča, da je ces. kr. okrajni glavar Haas rekel, da na kako kan didaturo on niti ne misli.

Iz Gorice smo prejeli tiskano polo z napisom „Kandidat Sloginega Ojbora.“ Spis se v ostrem a sicer z večim peresom pisanem načinu obrača zoper kandidaturo učitelja na kmetijski šoli g. Povšeta, a ne pové pisatelj in izdatelj te polemike koga kandidirati. Če hoče morda dr. Abrama ali pa dr. Tonklija, zakaj tega ne pové? Pazite Goričanje, da se mej vašim preprirom zoper kak — politični sebičnjak Winkler ne okoristi. Reči moramo, da je mnogo resnice v tem spisu, ki na pr. mej drugim pravi: „Da pa do tega (razpuščenja kmetijske šole) ne pride, je neobhodno potrebno, da spolni g. Povše kar je obetal, ko je šlo za preuravnavo kmetijskega učilišča, da zoper pridobi in utrdi vsaj svojemu oddelku kredit, katerega je kmetijska šola uže skoro v vseh krogih zgubila. A tega ne bo mogel nikakor dosegši, ako se bo skozi šest let mudil vsako leto po 6 mesecih na Dunaji. Postavimo pa tudi, da bi se več poslancev oglašilo za razpust šole in da bi bila uže res nevarnost, da se njih namera posreči, kaj potem? Treba se bo našim slovenskim poslancem boriti za to, da važni zavod ohranijo, in g. Povše je prvi poklican, da vztraja v takem boju do zadnjega. Če izvolimo g. Povšeta za državnega poslanca, vsilimo vsem nasprotnikom kmetijske šole, italijanskim in slovenskim, v roke — orožje, s katerim bodo šolo podirali in podrli.“

Oficijalni organ naše nemškutarske stranke, „Laibacher Tagblatt“, ne prinaša v zadnjih dveh listih ni v ponedeljek ni vtorok niti jedne besedice poročila o „velikem“ shodu cele kranjske „ustavoverne stranke“ v nedeljo v kazini. Sram jih je, in ne vedo, kaj bi rekli! Ustavoverna „Triester Zeitung“ trdi, da je bilo 30 ljudij prišlo, a jih je bilo vendar le samo celih 25.

O vcenitvi zemljivč zarad uravnavne gruntne davka.

Maja meseca t. l. se je vcenilo:

I. Poljskega obdelovanja, in sicer:

V cenenem okraju

Kočevje . . .	13 občin s	44.367 parc.
Novo mesto . .	13 „	s 24.027 „

trohico, — a prigodom svečanosti sv. Cirila in Metoda si je kupil novo narodno obleko pa sabljo in kalpak, ter je paradiral po Zagrebu in Maksimiru kakor vsak drugi. Ko je zvedel, da je Matija Majar v Zagrebu, ga je obiskal in „forma publica“ pri Jagnjetu, in Majar se bil precej prestrašil, ne znajoč, kaj je pregrešil, da je prišel pandurski oficir ali kdo v njegovo sobo s sabljo, in še odkril se nij, a se je vrlo razveselil, ko je zvedel, da nij prišel pandur k njemu, ampak — Kosmas.

O vakancah je Kosmas uže plesal na velikem balu na Slatini, in pa na židovskem tudi, ker ga je bila spoznala jedna njegova učenka, za tim se je pa bil precej spoznal z vsemi židovkami, kar jih je bilo na Slatini iz Velike Kaniže in iz Trsta — zagrebške je pa itak poznal uže vse. Prijela je zagrebška židovka Kosmasa za roko, pa ga je od ene do druge tovaršice vodila po celej dvorani, ter ga je predstavila vsakej posebej kot svojega

Postojna . . .	7 občin s	17.748 parc.
Černomelj . . .	4 „	s 15.304 „
Logatec . . .	12 „	s 11.468 „
Ljubljanska okolica	9 „	s 11.135 „
Krško . . .	9 „	s 10.902 „
Kranj . . .	12 „	s 10.319 „
Kamnik . . .	13 „	s 8.552 „
Litija . . .	6 „	s 8.383 „
Skupaj . . .	98 občin s	162.205 parc.

II. Gozdov, in sicer:

V cenenem okraju		
Ljubljanska okolica	14 občin s	20.460 orali.
Kranj . . .	15 „	s 12.736 „
Kočevje . . .	15 „	s 11.360 „
Novo mesto . . .	11 „	s 9.014 „
Krško . . .	7 „	s 8.631 „
Litija . . .	7 „	s 7.136 „
Postojna . . .	4 „	s 195 „
Skupaj . . .	73 občin s	69.532 orali.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 11. junija.

Nemško-liberalci na Češkem bodo 15. t. m. kandidate sestavili in izpregovorili o nagodbi ali o porazumljenji s Čehi.

V Pragi se je osnovalo novo društvo „Reforma“, ki bode dr. Klaudyja kandidiralo, katerega narodni klub izpuščava zarad njegovega podpiranja Skrejšovskega. Dr. Klaudy je rekel, da pojde v državni zbor.

Vnanje države.

Turška vlada nij nič zadovoljna z Aleko pašem ali knezom Vogoridesom, guvernerjem vzhodnje-Rumelijskim. Ker je pri posameznih oddelkih vlade nastavil za načelnike samo Bolgare, je reklamata porta, da se nad tem ona spodtika. Knez Vogorides je na to odgovoril, da je sposobne može za tako službo mogel najti samo mej bolgarsko inteligenčijo, in je dejal, da kadar bo oddajal druge upravne službe, oddal bode te tudi drugim sposobnim družih narodnostij. Ali ker je imenoval okrajnim načelnikom uže tudi tri muhamedance, s tem zoper Bolgari niso zadovoljni, ker so oui jedini gospodarji v deželi. In telegram v „Novoe Vremja“ poroča, da so uže nastali prepriki mej guvernerjem, duhovestvom in voditelji strank zato, ker je guverner pozval k višej upravi Grke in turške uradnike. Aleko se opravičuje, da je to storil zategadelj, ker bi bil drugače izgubil vse zupanje pri porti. Turška vlada bode po okrožnici razglasila, da bode počakala toliko časa, da otidejo Rusi iz vzhodnje Rumelije, potem pak bode še jedenkrat zahtevala od kneza Vogoridesa, da mora nositi turški fes in razobesiti turško zastavo; če pa ne bode hotel tega storiti, bode vlastim predlagala, da se odstavi

ljubezljivega učitelja tako, da se je siromak uže počel batiti, ker je bilo precej lepih vmes. V Laškem trgu je bil še pri slovenskem teatru navzoč, potem je pa odišel v Ljubljano, iz Ljubljane pa v Kranj, kjer je bil prijazno sprejet po prof. Bradaški in njegovej domoljubnej rodbini. Precej je postal prijatelj s pokojnim Joškom Erženom, kateri ga je bil čisto zvabil v svoj lepi mlin na Kokri, in kateri je bil napregel konja, da popelje Kosmasa v Bled.

Večjega veselja mu Bradaškov svak ne bi bil mogel napraviti, kakor mu je napravil s to vožnjo, vozila sta se le prenaglo, Kosmas je vsega premalo videl, ker tako krasnega kraja še nij bilo nikjer, niti na gorenjem Štajerskem nij imela zemlja takih grč na sebi, kakor so tukaj strčale kvišku.

Prvikrat v življenju mu je bilo žal, da nij pesnik, tako poetični občutki so ga navdajali, ali nij se vtikal v posel, katerega nij

knez Vogorides, in bo zasedla balkanske soteske. Če pojde.

Ruski car je 10. junija iz Livadije v Peterburg prišel.

Francoska zbornica je 10. t. m. dovolila s 306 glasi proti 195 sodnijsko preganjanju Granier Cassagnaca zarad članka pisnega v „Paysu“ zoper vlado. — Cassagnac je sicer vrlo grob bonapartovec, ali republikanci bi morali svobodo tiska za vse spoštovati, če hoté svojim načelom zvesti ostati.

V severne Afrike v Algieri so se Kabili zoper svoje gospodarje Francoze spustili in upor raste. V Batni so umorili sodnika, ki so jim ga Francozi postavili, in še več glavačev. Ta upor se baje razteza tudi v Tunis in Maroko zoper tamšnjo vlado in je morda še celo v zvezi s politiko egiptovskega khediva.

Znano je tudi našim bralcem, da so se tudi Nemci nekaj mešali v egiptovsko vprašanje. Ali Ismail Sadik, prejšnji finančni minister egiptovski, je, kakor „Journal des Débats“ poroča, z malo rešpektom tako-le o Nemcih govoril: „Kaj nam govoré o Nemcih? Mogče je, da so Nemci v Evropi oblastni vojaki, ali kaj nam Egiptanom to mar? Mi poznamo le tiste narode, ki imajo denar; jaz sem pa pač uže francoski in angleški denar videl, a nemškega še nikoli.“ Podkralj ravno tako misli o Nemcih.

Dopisi.

Iz Celja 10. junija. [Izv. dop.] Dr. Foregger, ki se nam za poslanca v državni zbor ponuja, izjavlja v „Cillier Zeitung“ enakopravnost tako, da pravi, ako Hohenwart in njegova stranka pri volitvah zmaga, bodo potem „deutsch“-liberale stämme des Staates klerikaler knechtung und slavischer vergewaltigung preisgegeben“. — Tako te vrste čudni možaki mislijo ustavo izvršeno!

Ustavo, ki določuje vsem narodom enake dolžnosti, enake pravice, hoče ta Foregger samo le za Nemce za „deutsch liberale stämme“. Ste uže kdaj slišali kaj enakega, vi domači možje volilci! Ali nas ne zasramuje s takimi izjavami? Ali vam ne žali vaše vesti? To vam naj zadostuje, da odbacnite Foreggerja!

Mi meščanje spodnjega Štajerja si bodo zbrali za svojega poslanca na Dunaj v državni zbor moža, ki misli za Avstrijo, pa za vse narode enako pravičen biti. Foregger naj se pa gre ponujat tja, kjer so le samo — „deutsch liberale stämme“ — ker drugih „stämme“ ne pozna, torej tudi v njih mislih, in na njih korist ne bi mogel delati.

Hujskanja in ščuvanja in zdražbe je bilo

umel, a pesni uže ne bi bil skupaj spravil nobene kaj prida — Kosmas nigdar.

V Bledu se je bil odpravil enkrat Kosmas k svečanosti, katero je bil osnoval pokojni dr. Toman, pa takrat je bil jedva do Kamnika prišel, pa jo je okrenil proti Ljubljani, ker se mu je predaleč zdelo do Bledu po Kozlerjevem zemljevidu, a zdaj se je vozil nenadno in zastonj čisto do Bledu.

Ko sta se Joško in Kosmas vračala iz Bledu, bi ju bili na Naklem gorenjski fantje skoro da posadili v blato na cesti — oba, Joška in Kosmasa, ker je Joško nekaj zabavljal v osteriji. — „Bova šva pošvatat na gasč“ je kaj bvata,“ je rekel eden ter se je nekako pripravil, kako ju bo nosil, no, dobra beseda Kosmasova, kateri se ne bi bil baš rad toikel, posebno ne na Gorenjskem, je počivala vse, tako, da so kasneje skupaj pili in popevali neki prav okrogle „jodlerje“.

Kranjska čitalnica je bila priredila izlet

uže teh pretečenih 6 let več kot dosti. Za to je pa tudi sam naš svitli cesar uže zdavnaj izprevidel in rekel: „jaz čem mir mej svojimi narodi.“ In mi bomo tudi tistega moža volili, ki hoče zares mir, spravo in pamet, mir mej vsemi narodi.

Koliko se je uže po mestih in trgi na bolje obrailo, to se dosta sliši mej mestjani in tržani govoriti.

Kaj smo dosegli v teh 6 letih? Nič druga, kakor nezadovoljnost na vse strani. — Tudi do izpoznanja smo prišli, da si moramo druga izbrati namesto Foreggerja — ki tako od nas voljen nij bil, zato ker se leta 1873. volitve nijsmo udeležili in smo svoje moči še premalo poznali.

Druzega poslanca si moramo izvoliti, kateri bode zares v naših mislih govoril in glasoval, pa nesamo za „deutsch liberale stümme“. Mi celega moža hočemo zbrati in si ga tudi bomo. Delajmo v tem smislu in zmaga nam bo gotova.

Iz Ptuja 9. junija. [Izv. dopis.] (Beda za podporo zaloge graških slovenskih dijakov.) Pri nas je žalibog uže zelo redka prikazen slišati premile slovenske pesni, kajti tukajšnja društva, akopram se radi z neutraliteto ponašajo, ne gledajo na to, ka bi se tu in tam mej nemškimi tudi kaka slovenska pesnica zapela. Bili smo torej včeraj prijetno iznenadeni čuti zopet enkrat po dolgem spanji na čitalničnem odru premile domače pesnice. O programu samem omenim le toliko, da je bil prav dobro izvršen. Pesni, „Prošnja“ in „Moja rožica“ peli so gospodje Perko, Stöckl, Ramer in Jevnikar tako izvrstno, da nij bilo ploskanja ne konca. Zadnjo pesnico morali so ponavljati.

„Kranjska dežela“ pel je g. Majcen prav izvrstno. „Adelaida“ pesen za vioncello se spremjevanjem glasovira kakor tudi igra na citre dopala nam je zelo. —

Čisti znesek te veselice, kateri je namenjen „podpiralnej zalogi slovenskih vseučiliščnikov v Gradci“ je času in razmeram primeren, ter znaša okolo 30 gld.

Prejeli smo tudi iz Gradca od slovenskega društva „Triglav“ sledeči telegram: „Živili! Korak za korakom. Vrilm ptujskim Slovencem čestita in vašej veselici v duhu prisustvuje „Triglav“. Tudi g. dr. Janez Bleiweis se nas je spomnil.

Jaz mislim da bi ne bilo napak, ko bi tudi druge čitalnice našo v tej zadevi posne-

v Velesovo, in tako je dobil Kosmas priložnost, da se odpelje nekaj pota proti domu. V Velesovem so bili vsi prav veseli, le Kosmas se je klaverno držal, ker uže nij imel več denarjev, potem je pa potoval proti Kamniku, kjer je našel Valentina Orožna. Popovali so prav veselo v samostanu, potem pa sta se odpeljala zajedno do Vranskega, kjer je Kosmas našel svojega nekdanjega prefekta Drag. Šauperla kot kaplana. Iz Vranskega se je odpeljal s celovškim spiritualom Dirnstrom do Celja. Zdaj pa naj kdo reče, da nij imel sreče naš Kosmas!

Imel je sreče, menda še več kot pameti, ali on nij držal nič do nemškega reka: „Der dumme hat glück“, ampak njegov strije, kateremu je bil Kosmas enkrat prav neoprezen povедal ono poslovico, se je otresnil na njega, rekši: „wer kein glück hat, ist ein esel, das sag' ich dir!“ in potem nij več govoril Kosmas o bedakovej sreči.

male, ako se pomisli, da je imenovani zavod marsikateremu slovenskemu dijaku h kruhu pripomogel ter smo ga Slovenci nekoliko pozabili podpirati. —

Slednjič izrekamo vsem gospodom koji so k tej veselici kaj pripomogli, posebno pa g pevcem v prvej vrsti pa g. Stöcklu kakor vsem dariteljem naipršrčnišo zahvalo.

Ob enem naj mi bode tudi omeniti dovoljeno, da je bila to zadnja veselica, koja se je pri „Dunajskem mestu“ vršila, kajti s 1. julijem preseli se čitalnica v prostore g. Muršča.

Od sv. Lenarta 10. junija. [Izv. dopis.] Najlepši in dobrodejni pogled človeškim očem na svetu je pogled cvetoče mladosti. Če se na potu sreča znani ali neznani otrok, bodi si fant ali deklica, ki z nedolžno nasmehnjenim in prijaznim obličjem dobro jutro ali dober večer vošči, lesen bi mogel človek biti, ako bi ga to nič ne ganilo.

„Oh blažene leta nedolžnih otrok vi imate veselje brez teških nadlog, oh kako vas srčno nazaj poželim, ali vi ste minole, zastonj sè solzim!“ pel je naš nepozabljeni knezoškof Stomšek.

In res! kdo se ne spominja najrajši otročih let! Z veseljem se naši ljudje ozirajo na dni svoje mladosti. Naj se dva stara prijatelja snideta, ki sta si uže v mladosti znanca bila, naj si spomnita svojih mladih dnij, o kako se jima bo srce vnelo, kri ogrela, beseda odvezala! — glas bota povzdignila, z veselja solzami v očeh si bosta pravila, kako da sta vesela bila! — Tisoč drugih reči sta uže pozabila, kar sta pa kot mlada prijatelja doživel, vse tako dobro veste, kakor da bi se bilo včeraj godilo!

Vsak blago in na srečno prihodnost misleč človek si želi, naj bi se tudi naša pridna in zdravovesela mladina sprijateljila, ter se imela v starejši dobi časa veselo spominjati. Ali česa se bode neki kedaj z veseljem spominjala! Mar se ji to kot veselje v srci korenini, da mora po 5–6 ur na dan po neprimernih klopeh mirno sključeno v šoli sedeti, doma pa za kramp ali motiko, ali še celo za cepec prijeti? Mladina hoče po izpolnenih v šoli jej naloženih dolžnostih zdrave veselje zabave, naj uže mej letom ali mej tednom. Zato ima učitelj pametno menjavati resne in vesele predmete mej šolskim časom, ter modro uporabiti šolske izlete. To bo mladini nekoliko ravnovesje mej tako rekoč šolsko pezo in mej živahnim mladim srcem vzdržalo. Vendar njim pa vse to ne vtišne toliko in takih spominov, kakor šolske veselice, ki je tam in tam krajni šolski sveti osnujejo, v katerem so moži imajoči iskreno ljubezen do mladine. Posedno letos o priliki našega veličanstva cesarja in cesarice srebrne poroke je bilo čitati iz raznih krajev od lepih veselic, pri katerih so si deca čut oblaževali ter si vesele spomine nabirali za poznejša leta, v katerih jih čaka mnogo britkosti in trpkosti. Mnogo, mnogo jih je opisal „Slovenski Narod“.

Tudi pri sv. Barbari v Halozah so imeli 28. maja prekrasno šolsko veselico, kakor slišim praviti od tamošnjega učitelja. Velika hvala ter prva čast gre za to preč. za slovensko mladezen ljubezni polnemu g. Božidarju Riuču kot prvomestniku sv. Barbarškega kraj. šol. sveta. Solze veselja so tekle ljubljenemu našnjaku po častitem licu, ko se je oziral po nedolžno veselje mladezni podarivšej mu od belo oblečene deklice prekrasni venec za to veselico v spomin.

No, kjer se še nijsko šolske veselice vršile, se še lahko osnovajo. Ali se ne bi dala veselica za otroke in starše skupno od sv. Marjete in sv. Lenarta kje izpeljati, h katerej bi se še morebiti Velika Nedelja pridružila? Res se kaže za ta podvzetja mnogo teškoč, ali teh se ne smemo ustrašiti. Ne bo zastonj izdana žrtev krajnih šolskih svetov, ako kateri v ta namen kak novec potroši, marveč bo koristilo še v poznej dobi plodonosno. Imamo tudi v okolici še precej šolskih priateljev in rodoljubov, kateri so zmirom pripravljeni našej bistrej mladezni za povzdrogo in napredok omike pomoč biti. Krajnih šolskih svetov prvomestniki dotičnih šol preudarite to reč, ter osnujmo učencem veselico, katera jim bo še v poznih letih ogrevala srca za udanost našemu svitlemu cesariju, za iskreno ljubezen do naše mile slovenske domovine, ter za vse drage svetinje naših dedov.

Iz Reke 10. junija. [Izvireni dopis.] Te dni enkrat so šli odlični Rečanje na sprechod z novim parobrodom „Hungarian“, katerega so Angleži nalašč takoj krstili, da pokazejo svoje simpatije do Magjarov, ali bolje rečeno, upotrebili ga bodo za svoje kramarske špekulacije. Toliko je gotovo, da bode Angležem to načelo dobilek, a kakor bode pa za Reko, ne vemo. Blizo 2000 ljudij se je peljalo okoli po kvarnerskem zalivu, ter jim dobro prišel óni vol, katerega so zjutraj ubili. Še drugo nepristojnost so naredili Rečanje ta dan. Gospodar paroborda „Hung.“ ponudil jim je svojega vina najboljše vrste, se ve da le kak literček, no óni nezadovoljni z literčkom, spravili so se nad vse sode, kar jih je bilo na na brodu, ter so vse „zadužili“ Gorko se je potožil na to drzovitost vlastnik.

Zjutraj so prgnali ljudje slučajno celo čedo ogerskih volov, da se nekateritukaj prodajo, druge so pa odpeljali v Trst po železnici. Ko so jih gnali na kolodvor, marširala je ravno kompanija magjarskih honvedov po cesti. Neki bolj boječ vol se tako prestraši svojih bratov iz puste, da vzdigne rep, ter zbeži dalje po cesti in potem okrene na neki vrt. No zavoljo pogostega deževanja je bil ta vrt zelo podoben kakemu močvirju. Vol se brzo ugrezne v blato, ter ne more niti korak naprej. Na to ga je došla cela četa preganjalcev Rečanov. Ko ga vidijo, kako se je zagreznal v blato, se ga nijsko prav nič bali. Vsak pogradi, kar je prišlo prije pod roke, ter ga začno pretepati. Se ve, da se je uboga žival še bolj ugrezovala v zemljo. Ali óni nijsko hoteli prestati, dok mu nijsko razbili rebra. Odbili so mu tudi rog, kateri je merit črez pol sežnja (pisatelj teh vrstic ga je sam videl v blatu po kraj vola). Klavec je komaj še prispev, da mu je kri spustil.

Domače stvari.

— (Na gorenjskej železnici) pojde, kakor uže povedano, od 15. t. m. od Ljubljane do Lesēc vsako nedeljo in vsak praznik poseben viak o pôlu sedmih zjutraj iz Ljubljane in se vrne ob 9. uri in 45 minut.

— (Mrtev najden) je bil 30. pr. m. kmetski sin Josip Stroj in Male Lipovice v sodskem okraji trebanjskem. Sodi se, da ga je po noči ubil sosednji fant France Stroj, ki je bil nanj jezen. Poslednji je uže v zaporu.

— (Mlada samomorka.) Dne 4. t. m. so našli v Bohinjskej Savi žensko mrtvo truplo plavajoče in ga izvlekli. Izpoznavali so v njem kmetsko deklico Ivanko Kikelj iz Str-

žiča v okraji tolminskem. Ker nij bilo nobenega znamenja, da bi bila po sili v vodo vržena, sumi se, da je sama v vodo skočila. To je tem bolj verjetno, ker je bila noseča in se je torej iz strahu pred sramoto in kaznijo ali iz nesrečne ljubezni sama usmrtila.

— (Iz Ptuja) se poroča da sta utonila dva vojaka pionirja, ki sta poleg 4 drugih s čolna padla, merč pri mostu Dravo.

Razne vesti.

* (Solovjev), napadnik ruskega carja, je bil 7. t. m. od najvišjega sodišča v Peterburgu na smrt na vešalih obsojen. Iz njegovega življenja izvedelo se je to: V Toropcu, kjer je imel službo, je bil v ozkej zvezi z nemcem Nikolajem Bogdanovičem; ta je bil kovač in pri njem so se shajali „nihilisti“, mej temi tudi Mihajlov, katerega so vlaškega leta prijeli, ker je bil obožen, da se je bil tudi on udeležil umora generala Mezenceva. Leta 1876 se je oženil Solovjev s Katarino Čeličevou, potem sta šla oba v Peterburg, a živelu tu ločena. Tukaj se je bil shajal često z glavami revolucionarne stranke, potem pak opotoval okraja Vladimir in Nižnij-Novgorod in v raznih kovačjih delal pod nepravim imenom, da je laglje agitiral. Potem je šel v Samaro in v okraj Saratov, kjer je prevzel službo občinskega pisarja. L. 1878 vrnil se je Solovjev v Petrograd in tu raznašal prepovedane časopise kakor „Zemlja i volja“ in revolucionarne

oglase. V Peterburgu je dobro živel, akopram nij imel tacega nobenega dela, ki se izplača. Solovjev je pred sodnjo priznal, da je strejal na carja, da pak je to storil po svojem preverjenju.

6. junija: Franjo Dolinar, delavec sin, 4 l. star, na pojanski cesti št. 42, vsled škrofelnov.

7. junija: Ana Mikš, soškega vodja vdova 89 l. v gledaliških ulicah št. 10, v sled starosti.

8. junija: Ivani Tekavec njena hči Ivana Jadič, 3 meseca starca, na emonskej cesti štev. 17 vsled božnosti.

9. junija: Roza Gradišar, hči natakarice na tržaškej cesti št. 19, vsled ošpic. — Felicijan Kapel, sin Filomene Kapel na mestnem trgu št. 9, 2 uri st., vsled slabosti. — France Schwarzbach, kolar, 44 l. star, v Kravjej dolini št. 2, v sled pokazanja jeter. — Jožef Milner, delavec, 50 l. st. v deželnej bolnici, vsled prisada. — Janez Hlebčar, kajžarja sin, 34 l. st. v dež. bol. vsled tuberkuloze.

Adolf Eberl, zaloga oljnatih barv, laka in firneža, v Ljubljani,

na Marijnem trgu, poleg franciškanskega mostu.

V kavarni Vencelj Payerja

v Škofje Loka (271-3)
se dobiva vsako nedeljo in vsak praznik izvrsten

sladoled (Gefrorenes).

Dunajska borza, 11. junija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)		
Enotni drž. dolg v bankovcih	67	gld. 50
Enotni drž. dolg v srebru	69	50
Zlata renta	79	10
1860 drž. posojilo	126	25
Akcije narodne banke	834	—
Kreditne akcije	267	40
London	116	05
Srebro	—	—
Napol.	9	25
C. kr. očekini	5	50
Družavne marke	57	05

Tržne cene

v Ljubljani 11. junija t. l.

Pšenica hektoliter 7 gld. — kr.; — rež 4 gld. 55 kr.; — ječmen 4 gld. 06 kr.; — oves 2 gld. 93 kr.; — ajda 4 gld. 55 kr.; — proso 4 gld. 55 kr.; — kornza 4 gld. 60 kr.; — krompir 100 kilogramov 3 gld. 95 kr.; — fižol hektoliter 7 gl. — kr.; — masla kilogram — gl. 92 kr.; — mast — gld. 70 kr.; — špeh trišen — gl. 54 kr.; — špeh povojen — gl. 60 kr.; — jajce po 1^{1/2} kr.; — mleka liter 8 kr.; — govednine kilogram 58 kr.; — teletnine 54 kr.; — svinjsko meso 60 kr.; — sena 100 kilogramov 1 gld. 78 kr.; — slame 1 gold. 51 kr.; — dryva trda 4 kv. metrov 7 gold. — kr.; — mehka 5 gld. — kr.

Vsak dan sveži prima-eksportni droži

iz tovarniške rafinerije za spiritne droži v Marofu na Hrvatskem.

Zalogo ima Anton Butscher, trgovina s špecerijskim blagom v Ljubljani, v Florijanovih ulicah št. 7 nova. (278-2)

Odprtje vrta in kegljišča.

Javljam slav. p. t. občinstvu, da je vrt in kegljiče

v gostilni „zur Krone“

v Gradišči

uže odprt, ter priporočam kegljiše sploh, posebno pa za kegljanje v družbah. Točil bodem vedno izvrstna vina, mej njimi prav izvrstno črnilo, ter Schreinerjevo marceno pivo; kuhinja bode vedno oddajala najokusnejša jedila in po ceni.

Priporočam se tedaj slav. občinstvu za prav obilno obiskovanje gostilne in vrta z zagotovilom hitre in pazne postrežbe.

Spoštovanjem

Franjo Renier,
gostilničar.

Glavno zaloge naturnih rudninskih vodā ima Peter Lassnik v Ljubljani.

Uže 23 let obstoječa trgovina z rudninskimi vodami daje ne samo sanitatnemu uradu, nego tudi vsakemu izmej p. n. naročnikov izvirne fakture na razpolaganje, da se vsakdo lehko sam preveri, da so sklenice napolnene s pravimi in frišnimi zdolaj imenovanimi studenci, ter prosi za mnogoštevilno obiskavanje, obljudljajoč točno postrežbo.

Adelaidin studenec, Bilinska kislava voda, Hebska (Eger) Francova voda, slani studenec in travniški studenec, Emski Viktoriastudenec, Emški hrenček, Friedrichshallna grenka voda, Franc Josipov grenki vir; Gleichenbergski Konstantinov studenec, Sv. Ivana vir, Klavzenski jekleni vir in Gleichenbergska slanica; Giesshüblerska kislava voda, Halska jedna voda; Karlsbadská mlinšica, gradska voda in vrelec; Marienbadská krizka voda, Preblavská kislava voda, Bilnaska grenka voda, Firmondska jeklena voda, Rodanjska kislava voda, Rakoczy-grenka voda, Recoaro-jeklena voda, Rogatska kislava voda, Rimski studenec (Koroška kislina), Ofenski Viktorija studenec, Saidschützkska grenka voda, Selterzerjeva voda, Ščavniska kislina, Sv. Lovrencija jeklena kislina, Wilhelmov studenec Kronthalski, Karlsbadská vrelska sol, Marienbadská sol in Halska jedna sol. (275-2)

Solide Firmen als Vertreter erwünscht.

10. junija:
Pri Slovni: Endman iz Dunaja.
Pri Blasich iz Trsta. — Fischer iz Dunaja.
Pri Malen: Žerovec iz Dunaja. — Weiss iz Dunaja.
Weck iz Gradca. — Dr. Zindler iz Gradca.
Dunaja. — Dr. Zindler iz Gradca.

Tuji.

Reelna razprodaja!

V kratkem času bodemo morali svoja prostora izprazniti, zato bodemo pričeli z dnem 15. Junija t. l. za malo časa

pošteno razprodajo svoje zaloge sukna, platna, manufakturnega in modernega blaga, in tudi

šivalne stroje vseh sistemov

po tako znižanej ceni.

Razprodalo bode se popolnem tudi posamezne reči, kakor:

solnčnike, slamnike, blago za tkanje, perilo, lišpi, traké, gume in ovratnike.

Slavno p. n. občinstvo vabimo ujudno za nakupovanje ob tej mu ugodnej prilici.

Z vsem poštovanjem

G. Schmidl & Comp.,

v Celji, poštne ulice št. 36,

trgovina s suknom, z običajnim, manufakturnim in modnim blagom, in zalogu šivalnih strojev.

poštne
ulice 36.

Zaradi izseljenja!

Reelna razprodaja!

poštne
ulice 36.